

Kinesiology Education – a Challenge for Modern Theory and Practice in Education

Vladimir Findak
Faculty of Kinesiology, University of Zagreb

Abstract

Life and work in a modern society carries a “specific weight” when referring to children, pupils and youth. That is, among other, the reason why various influences from the surroundings to which the youngest and youth are exposed to are reflected restrictively not only on their growth and development but their overall wellbeing. The kinesiological ideal of man presupposes good health, harmonious development and maintenance of man’s characteristics and abilities, and improvement of knowledge necessary for an efficient life and work in the contemporary society. The task and abilities of the physical and health education area and kinesiology education is to meet the authentic needs of children, pupils and youth. The notion of Kinesiology education represents a fusion of science, professionals and the profession. The change of subject name from Physical and Health Education to Kinesiology Education is by no means a formality but a question of essence. The suggested change of subject name is a result of achievements of kinesiology in terms of knowledge and theory as a substrata science, kinesiology education as its applied area and kinesiology teaching methodology as an applied scientific discipline. What emerges is a need for developing a subject curriculum which would take into consideration the needs of children, pupils and youth.

Furthermore, the conclusion that the fundamental task of each subject, and in that respect the professional teaching it – kinesiologist, is to leave a “trace”. Such a “trace” will emerge only if each participant in the teaching process is provided with the best educational opportunity. From a kinesiology point of view the best educational opportunity is the one which takes into consideration the present state of the anthropological student status, its authentic needs, possibilities and interests and, the present state of the student’s health.

At the same time, that represents one of the basic conditions not only for realizing the tasks and aims of the subject, kinesiology education, but its contribution to achieving the aims and tasks of the school, i.e. the entire educational system. Accordingly, it is expected that professionals, regardless of the science or profession coming from, and others who directly or indirectly contribute to the efficient solving of challenges of kinesiology education for contemporary theory and practice of education to become involved in its realization so that their comparative advantages would be used in the best manner for the good of children, students and youth, and respectively for the enhancement of the theory and practice of education.

Key words: education; health and physical education area; kinesiology; kinesiology education; subject curriculum.

Introduction

With the aim of presenting the role of kinesiology education in contemporary life and work, its place in the system of education and kinesiology education as a challenge for contemporary theory and practice of education, it is necessary, among other, to point out four issues.

The first issue is the fact that the modern man lives a different lifestyle. Scientific and technological revolutions, among other, reduce man's participation in work and accordingly the positive encouragement that for centuries ensured a balance of biological organisms, the modern man does not move as much and the need for physical exercise arises to take over the role of balancing between contemporary man and a changed way of life and work (Raczeck, 1998). Also, there is a conviction that only a physically and psychologically fit person can answer to the demands of the contemporary life. Secondly, there is evidence that proves that through scientifically based physical exercise the anthropological characteristics of man can be significantly influenced (Findak, Metikoš & Mraković, 1995).

The second issue is that living and working in the contemporary world (positive and negative) have a "specific weight" when referring to children, pupils and youth as they "blindly" follow the progress of civilization. That, among other things, is the reason why various environmental influences with which they are surrounded and exposed to are affecting not only their growth and development but their general health as well (Findak & Prskalo, 2011).

The third issue relates to the kinesiological ideal of man which presupposes good health, harmonious development and maintenance of a person's characteristics and abilities and improvement of knowledge necessary for an efficient life and work in a contemporary society. Only proper physical exercise has as its aim the improvement of man's health, optimal development of man's characteristics and abilities, acquisition of theory and motor knowledge necessary in everyday life and in urgent situations, improvement of motor abilities thus ensuring appropriate educational outcomes (Findak, 2003).

From the kinesiology viewpoint of physical exercise emerges the role of this educational area and consequently the manner and function of the subject itself. Their roles are evident in the fact that this educational area, i.e. subject, has a foundation for a balanced development of psychosomatic characteristics and for acquiring and improvement of biotic motor knowledge, particularly the one which emerges from the need to continuously adapt to new work and living situations.

The fourth issue is rightfully asked and expected of kinesiologists as they have influential power on the anthropological status of pupils. The influence is so strong that it is claimed that there are no other or very few professions which, to such an extent, influence such a large number of characteristics, and abilities as is possible under the professionally guided physical and health education teaching (kinesiology education). That is not unrealistic, however only under the conditions that all pupils are ensured such work through which they can best meet their authentic needs (Findak, Mraković & Metikoš, 1997). In order to fulfill such a task it is necessary to contemplate, plan and consistently create conditions, particularly through kinesiology education teaching (presently physical and health education). Teaching is the only organizational form of work in which all of the students are participants and which is necessary for all students.

Theoretical Assumptions for Introducing the Term Kinesiology Education

If we agree that the above mentioned issues present a good orientation in search for answers to the mentioned title then we will most likely agree with the fact that they should be observed not only from the point of view of generally accepted scientific achievements but also from a general kinesiology point of view according to which kinesiology education represents a significant challenge for contemporary theory and practice of education.

The issue of changing the name of the subject physical and health education, i.e. the introduction of the new term kinesiology education has been present for over 10 years and a particular contribution to the change has been given by the author of this text. As an illustration, conclusions from kinesiology summer schools dealing with the issue of changing the subject name is evident in final, conclusive documents from the mentioned conferences. Those conclusive remarks had continuously been sent to the authorities which have been even more persistent in asking us for patience until three years ago when, while approving that national curriculum framework, we had been told that the issue would definitely be solved during the stage of subject curricula development?!

Considering that we are, or at least we think we are, approaching the stage of developing subject curricula we estimated that the issue of changing the subject name from physical and health education to kinesiology education should again be approached.

The suggested change of name for this subject is a result of the knowledge/theory achievements in the area of kinesiology as a substrate science, kinesiology education as its applied area and kinesiology teaching methodology as an applied scientific discipline.

Kinesiology as a substrate science offers the term kinesiology education its home science. Actually, this is a term comprised of the words kinesiology and culture (Cro. *Kineziološka kultura*; Eng. *Kinesiology Education*). The word kinesiology implies a belonging to the home science while at the same time respecting its etymology, while the word culture has been part of the notion in the past and actually a constituent of the present day title of the subject.

Therefore, everything points to the conclusion that this is not simply a formal change of the name of the subject but rather a vital change with far-reaching positive consequences. As proof of that it is necessary to point to three things.

Firstly, considering that each subject title has its place in the home science, analogous to that the subject kinesiology education should ensure a mutual relationship between the general (kinesiology as a substrata science) and particular (Bežen, 2008) (kinesiology education as one of the applied areas of kinesiology to which the subject kinesiology education belongs to). It is evident that the above is achieved with the newly proposed subject title. That, however, cannot be claimed for the current subject title, i.e. for physical and health education. The fact that the newly-proposed title of the subject provides a link between the general and particular enables us to more explicitly define the aims and tasks of the subject kinesiology education, as well as more explicitly define the content of its program. Therefore, everything points to the conclusion that we cannot escape from the awareness according to which kinesiology education represents a significant contribution in its growing influence on the anthropological status of students.

The second thing is that whenever there is a change in the subject name we are referring to a historical category, i.e. the fact that the subject's name has changed throughout history. Such a destiny did not bypass this subject. As a matter of fact, from its introduction into the school system to present day, it has changed several times. It suffices to mention that over the past fifty years it has changed three times, i.e. from physical education (Cro. *Fizička kultura*), physical education (Cro. *Tjelesna kultura*), to physical and health education (Cro. *Tjelesna i zdravstvena kultura*). Each of these subject titles has played a significant role during the time in which it had been in use.

It is without doubt that one of the most important reasons why the name of this subject has changed so many times is that until the emergence of kinesiology, it did not have a stronghold in its substrate science. In other words, for establishing not only kinesiology as a substrate science but also its applied areas, as is the case with all other sciences, a significant period of time had to pass. Fortunately, over the course of fifty years kinesiology has become a respectable science not only in Croatia but around the world. That, among other, due to the fact that kinesiology science disposes of more

and more information not only about the values of kinesiological activities, but also ways in which particular kinesiological activities can be realized (Findak, Prskalo, Ružić, & Šerbetar, 2005). Moreover, we believe that today's achievements in the area of kinesiology are at such a level which enables the production of more precise models for content selection, organization and realization of exercise in all areas of applied kinesiology, including the area of kinesiology education and in that way the subject kinesiology education (Mraković, Metikoš, & Findak, 1998).

Thirdly, considering that the subject name has not yet changed to kinesiology education, today, after more than fifty years of existence of kinesiology in Croatia, that change is not only important but necessary! It suffices to mention that today everything that exists in that area has an attribution of our substrate science, i.e. kinesiology! For example, kinesiology is mentioned in the name; substrate science, home faculty, scientific field, home journal, graduate study, postgraduate study, applied areas of this science, teaching methodology courses at home and specialized faculties, graduates, postgraduates, doctoral students, national and international scientific and professional conferences organized in Croatia, national committee of professionals as well as professional organizations which exist throughout Croatia. Consequently, the question emerges: is it possible that the name of this subject is not using all of its comparative advantages, i.e. what is contained in the newly-suggested title kinesiology education?!

Above that, even though we are strongly convinced that the professional content for each subject is more important than its title, we are even more convinced that this historical chance, i.e. the change of subject title to kinesiology education should not be overlooked! That is not because there is not one reason why it should not be done, but because it is a matter of urgency to take advantage of the numerous comparative contributions which the suggested change of title to kinesiology education would bring!

To the mentioned statements another thing should be added. It is obvious that the existence of a particular subject is least dependent on its title, but it is true that the subject title is not insignificant! Rather, it provides for a proper location of its area of work, indirect and direct participants in the educational process can be notified of its aims and tasks and in that way of its role in the overall achievement of aims and tasks of the school as a unit. Undoubtedly, the possible and necessary contribution of each subject in the realization of aims, tasks and program content is dependent not only on the position of each subject in the school curriculum but also on its status in the educational system.

The issue is not insignificant. As a matter of fact, numerous research results (Hardman, 2002; Hatz, 2002), point to the evermore present changes in the system of education, particularly in the area of education but also in everyday life. At times when schools have more autonomy, when by day there are new subjects awaiting the entrance into school, and there are less children, meaning potential pupils, when

schools must “fight” to have a sufficient number of students, when parent and student requests for entering more quality schools are evermore demanding, when demands from the educational system in the broader sense, i.e. school in the narrower sense, are to provide answers to those changes and offer better, if not, the best solutions (Hardman, 2008; Hopkins & Reynolds, 2005). That, among other presupposes that there will probably be fewer so called safe subjects in curricula “safe” number of hours per subject, and therefore safe work places. It should be taken into consideration that the contact hours of a particular subject, or whether the subject is necessary at all (e.g. number of hours per week) will be decided by its immediate participants, i.e. pupils and school bodies (directly), and parents and the wider professional community (indirectly). As a matter of fact, it is undoubted that such participants and others who are directly or indirectly responsible for the system of education will have to be convinced that such a subject should belong to the school’s curriculum and the best way to do that is for each subject to prove its role and contribution in attaining the schools’ aims and tasks.

Therefore, when we are referring to the change of the subject title, it is not difficult to conclude that this is not a matter of “word play” but “word power” and in that way the power of the message which legitimately stems from the suggested subject title – kinesiology education!

That is simultaneously a challenge not only for recent kinesiology theory and practice but its future. At the same time, it is a challenge for contemporary theory and practice of education in the “family” to which kinesiology education was accepted but under a different name 140 years ago. Considering that this year we are celebrating the 55th anniversary of the Faculty of Kinesiology of the University of Zagreb, and 52nd anniversary of kinesiology as a substrate science, there is no doubt that the change of title of this subject would be the best gift not only for everything that has been done in the area of kinesiology but as a good incentive for further development.

What Determines Kinesiology Education as a Challenge for Contemporary Theory and Practice of Education?

For an easier understanding and hopefully more successful communication, it is necessary to point to the fundamental factors which have more or less determined kinesiology education as a challenge for contemporary educational theory and practice.

The first stems from the awareness according to which kinesiology education (physical and health education) has a more important development compensation role in the life of children, pupils and youth. That role comes from the contemporary conditions of life and work of the youngest population and youth, which, among other, is characterized by physical inactivity, and on the various influences of physical exercise on their growth and development. Accordingly, the compensational role of appropriate physical exercise, i.e. quality kinesiology education is reflected in its

neutralization of negative consequences of hypokinesia to which children, pupils and youth are exposed to by day (Findak, 2012).

If to that we add that kinesiology education teaching (physical and health education) represents the only type of regular physical exercise throughout the week for the majority of population between the ages of 6 and 18 (that number of pupils is increasing by year), then the development compensation role of kinesiology education teaching (physical and health education) is even greater (Kovač, Jurak & Strel, 2007).

That provides an answer to those who contemplate and at times "silently" suggest that kinesiology education teaching, i.e. an insufficient number of hours of kinesiology education (physical and health education) can be substituted by introducing pupils to extracurricular or out-of-school physical activities? That is simply not possible as teaching is the only organized form of work in which all pupils participate. Moreover, that is the only organizational form of work which thematically, organizationally, spatially and timely is present in the school curriculum at all levels of education which naturally makes it the most relevant part of the educational process (Findak, 2003). Adding that teaching (kinesiology education lesson) represents the foundation for introducing pupils to all other organizational forms of work in this educational area then it is clear that it cannot be substituted with any other organizational form of work that exists within this subject.

Secondly, in addition to existing theoretical assumptions for conducting quality teaching, which means more efficient kinesiology education lessons, that is not feasible to its fullest in the present situation and the fundamental reason is the inadequate number of contact hours for kinesiology education (physical and health education).

This claim is based on scientific research according to which a preschool aged child and pupils in the early years need at least three hours of physical exercise per day, not continuously but combined with breaks and other so called non-muscle movements. Students attending grades 5-8 require at least two hours of physical exercise per day, while high school students need one hour of physical exercise per day (Findak, 2009). Children, pupils and youth should be granted such time for the purpose of meeting their biological needs for movement and in the way a normal functioning of the body. In line with that two teaching hours of kinesiology education is not sufficient! As a matter of fact, considering that during physical exercise the body undergoes adaptation changes which require a significant amount of time, and that their continuity is ensured only by systematic physical exercise, kinesiology education (physical and health education) should be carried out in such intervals which enable the simulants to always be at the level which conditions adaptation processes. If the supraliminal load occurs too late, the body returns to the previous, i.e. initial state which means that the positive consequences of one lesson are annulled due to the length of inactivity or pause (Mraković, 1994).

Thirdly, along with all the characteristics of the time in which we are living, insufficient movement, physical activity and physical exercise, numerous health issues

arise among all categories of the population but particularly among children, pupils and youth. Results of scientific research show that there exists a generation trend of growth in height and increase in body weight. Based on the results obtained, it can be concluded that when attributing the increase of body weight, it is mostly conditioned by an increase in ballast mass through a selective decrease of muscle mass. The cause, among other, is insufficient muscle activity, the consequences of which are permanent such as flat feet, spinal deformations, disorders in the functioning of internal organs and systems (Findak, 1999). Based on the example given and based on other numerous research results, particularly when referring to the decrease of motor and functional abilities of children and youth, it is undoubted that the health of these persons cannot be improved through medication, as the basic issue is not medical but kinesiological!

Therefore, the question arises: What can we do in order to change the present state, or more specifically, how to use the comparative advantages of kinesiology education to a greater extent than it has been done and in that way meet the challenges of contemporary educational theory and practice?!

Fourthly, in order to change the present state for the better, respecting all participants directly or indirectly influencing the educational system, we suggest that young pupils (grades 1-4 of primary school) have one teaching hour of kinesiology education per day (physical and health education) for pupils in grades 5-8 and for high school students up to three hours per week, if possible every other day.

In addition to the fact that the mentioned proposal represents minimal conditions that physical exercise of primary school pupils and high school students is carried out on the boundaries of efficient, at the same time it has the role of unburdening pupils. Ensuring the mentioned number of hours of kinesiology education should help all pupils to more easily and without consequences to their health overcome not only intellectual demands during the daily and weekly schedule but to attain at least those elementary biological needs for movement (Findak, 2012). Last, but not least, the suggested proposal on the number of hours of kinesiology education for primary schools and high schools in the Republic of Croatia is in complete accordance with the proposal of the European Union. Article 10 of the Resolution of the European Parliament referring to the role of kinesiology education calls all member states to introduce mandatory kinesiology education in teaching in the duration of at least three hours per week (XXX EU, 2007).

We allow that the above mentioned examples are not the only ones pointing to the answer which makes kinesiology education a challenge for contemporary theory and practice of education. However, we claim that based on the mentioned examples kinesiology education offers not only challenges but its achievements have an impact on contemporary theory and practice of education.

If the dimensions of the anthropological status in a broader sense are dimensions of the health status which through physical exercise can directly influence the maintenance and improvement of pupils' health (Findak, 1999), it is not difficult to

conclude that physical exercise at present and in the future will have great importance not only for health but for the life and work of pupils in the contemporary society. When referring to the children and youth that is not insignificant, particularly if we claim that children, pupils and youth who are presently in school will be living and working in the 21st century. Do we need a greater challenge for kinesiology education for contemporary theory and practice of education?!

Conclusion

Based on the mentioned examples, we conclude that the fundamental task of each subject, the methods of professionals carrying them out, in this case kinesiologists, is to leave a "trace". That "trace" will be actualized only if each participant in the teaching process is ensured with best educational opportunities. From a kinesiology point of view an opportunity is the one which takes into consideration the present anthropological status of the pupil, its authentic needs, possibilities and interests, and lastly its present state of health.

At the same time, that represents one of the basic conditions not only for achieving aims and tasks of the subject in question, i.e. kinesiology education, but its contribution to achieving the tasks and aims of the school, i.e. the entire system of education. Accordingly, it is expected primarily from professionals that, regardless of the science or profession they belong to, as well as from all others who directly or indirectly contribute to the efficiency in solving the challenges of kinesiology education for contemporary theory and practice of education, they become involved in the realization of such goals and offer their comparative advantages for the good of children, pupils and youth and consequently enrich the theory and practice of education.

References

- Bežen, A. (2008). *Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Findak, V., Mraković, M., & Metikoš, D. (1995). Civilizacijski trendovi i biotički opstanak čovjeka. *Napredak*, 135 (4) 440-447.
- Findak, V. (1999). Tjelesno vježbanje i zdravlje. *Napredak*, 136 (3), 372-382.
- Findak, V. (2003). *Metodika tjelesne i zdravstvene kulture*. Zagreb: Školska knjiga.
- Findak, V., Prskalo, I., Ružić, E., & Šerbetar, I. (2005). Kinesiology science and profession in function of quality school. In D Milanović & F. Prot (Eds.), *4th international scientific conference on kinesiology - "Science and profession - challenge for the future"*, (pp. 76-77). Zagreb: Faculty of Kinesiology, University of Zagreb.

- Findak, V. (2009) Kineziološka paradigma kurikula tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovnog područja za 21. stoljeće. *Metodika*, 10 (2) 371-382.
- Findak, V.,& Prskalo, I. (2011). Kinesiological prevention an important factor in the integrative power of kinesiology. In D. Milanović, G. Sporiš (Eds.), *Proceedings book of 6th International scientific Conference on Kinesiology* (pp. 223 -225). Zagreb: Faculty of Kinesiology.
- Findak, V. (2012). Kineziološka prevencija u području edukacije. In Đ. Miletić (Ed.), *4. međunarodni znanstveni kongres „Suvremena kineziologija”*, (pp. 34-42). Split: Faculty of Kinesiology, University of Split
- Hardman, K. (2002). Športna vzgoja in šolski šport u Evropi; ogrožena ali zaštićena? In M. Kovač (Ed.), *Zbornik 15. strukovnega pokreta športnih pedagogov Slovenije*. Nova Gorica: Zbor Društev športnih pedagogov Slovenije.
- Hardman, K. (2008). Physical education in schools; a global perspective. *Kinesiology*, 40 (1) 5-28.
- Hopkins, D., & Reynolds, D. (2005). *School Development: Theories and Strategies*. London: Cassell.
- Hatz, A. (2002). *Sehnsucht Qualität*. Hagglingen: Mobile.
- Kovač, M., Jurak, G., & Strel, J. (2007). *Šport in življenski slogi otrok in mladine*. Ljubljana: Fakulteta za šport Univerze v Ljubljani; Zbor društev športnih pedagogov Slovenije.
- Mraković, M. (1994). *Programiranje i kontrola procesa vježbanja*. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu.
- Mraković, M., Metikoš, D., & Findak, V. (1998). Theoretical model of classification of motor knowledge. *Kinesiology*, 25 (1-2), 132-140.
- Raczek, J. (1998). *Hipokineza i jej skutki jako problem spolezesnej cywilizacji*. Katowice: AWF.
- XXX (2007). *Rezolucija Europskog parlamenta o ulozi tjelesnog odgoja u obrazovanju*. Lisabon: Europska unija.

Vladimir Findak

Faculty of Kinesiology, University of Zagreb
Horvaćanski zavoj 15, 10 000 Zagreb, Croatia
vfindak@kif.hr

Kineziološka kultura kao izazov za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja

---

Sažetak

Život i rad u suvremenom društvu ima posebnu „specifičnu težinu” kada su u pitanju djeca, učenici i mladi. To je, uz ostalo, razlogom što se različiti utjecaji okoline kojima su svakodnevno i sve više izloženi najmladi i mladi restriktivno odražavaju ne samo na njihov rast i razvoj nego i na njihovo zdravlje uopće. Kineziološki ideal čovjeka podrazumijeva dobro zdravlje, skladan razvoj i održavanje čovjekovih osobina i sposobnosti, te usavršavanje znanja neophodnih za učinkovit život i rad u suvremenom društvu. Zadaća i mogućnost tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovnog područja i kineziološke kulture je zadovoljiti autentične potrebe djece, učenika i mladih. Apostrofirajući naziv kineziološka kultura naglašava se jedinstvo znanosti, stručnjaka i struke. Promjena naziva Tjelesna i zdravstvena kultura u Kineziološka kultura nipošto nije formalno, već suštinsko pitanje, a predložena promjena naziva predmeta posljedica je spoznajno-teorijskog postignuća kineziologije, kao supstratne znanosti, kineziološke edukacije kao njezina primjenjenog područja i kineziološke metodike kao primjenjene znanstvene discipline. Istiće se potreba aktualiziranja izrade predmetnog kurikula koji bi uvažavao potrebe djece, učenika i mladih.

Nadalje se upućuje na zaključak da je temeljna zadaća svakog predmeta, a na taj način i stručnjaka koji ga provodi, u ovom slučaju kineziologa, da ostavi „trag”. Taj tako potreban „trag” ostvarit će se utoliko prije ukoliko svakom sudioniku nastavnog procesa osiguramo najbolju odgojno-obrazovnu priliku. S kineziološkog aspekta najbolja odgojno-obrazovna prilika jest ona koja maksimalno uvažava aktualno stanje antropološkog statusa učenika, njegove autentične potrebe, mogućnosti i interes i, dakako, aktualno stanje njegova zdravlja.

To istodobno predstavlja i jedan od temeljnih uvjeta ne samo za realizaciju ciljeva i zadaća ovog predmeta, tj. kineziološke kulture, nego i njegova doprinosa u ostvarivanju ciljeva i zadaća škole, odnosno cjelokupnog sustava odgoja i obrazovanja. Shodno tome, opravdano je očekivati, prije svega od stručnjaka bez obzira kojoj znanosti ili struci pripadaju, kao i svih drugih koji mogu direktno ili indirektno dati svoj doprinos u što djelotvornijem rješavanju ponuđenih izazova

kineziološke kulture za suvremenu teoriju i praksi odgoja i obrazovanja, da se uključe u njihovu realizaciju kako bi se njihove komparativne prednosti što brže iskoristile za dobrobit djece, učenika i mlađih, a na taj način i za unapređenje teorije i prakse odgoja i obrazovanja.

Ključne riječi: kineziologija; kineziološka kultura; odgoj i obrazovanje; predmetni kurikul; tjelesno i zdravstveno odgojno-obrazovno područje.

Uvod

U cilju što kvalitetnijeg sagledavanja ne samo uloge kineziološke kulture u suvremenim uvjetima života i rada, njezina mjesta u sustavu odgoja i obrazovanja, nego i kineziološke kulture kao izazova za suvremenu toriju i praksi odgoja i obrazovanja, potrebno je, uz ostalo, ukazati na četiri stvari.

Prvo, činjenica je da suvremeni ljudi danas žive drugaćijim životom. S obzirom na to da znanstvena i tehnološka revolucija, uz ostalo, smanjuju udio čovjeka u radu, a to znači i pozitivne poticaje koji su čovjeku stoljećima osiguravali održavanje biološke ravnoteže organizma, da se suvremeni čovjek i inače sve manje kreće, sve se više ukazuje potreba za tim da tjelesno vježbanje preuzme ulogu uspostavljanja ravnoteže između suvremenog čovjeka i promijenjenog načina života i rada (Raczek, 1998). Jer sve više prevladava uvjerenje da samo tjelesno i psihički spremna osoba može odgovoriti zahtjevima suvremenog života. I drugo, postoje brojni dokazi koji nepobitno potvrđuju da se znanstveno utemeljenim tjelesnim vježbanjem može bitno utjecati na antropološka obilježja čovjeka (Findak, Metikoš i Mraković, 1995).

Dруго, nedvojbeno je da te karakteristike života i rada u suvremenom društvu (i pozitivne i negativne) imaju posebnu „specifičnu težinu” kada su u pitanju djeca, učenici i mlađi, jer i oni „slijepo” prate civilizacijske tokove. To je, uz ostalo, razlogom što se različiti utjecaji okoline kojima su svakodnevno i sve više izloženi najmlađi i mlađi restriktivno odražavaju ne samo na njihov rast i razvoj nego i na njihovo zdravlje uopće (Findak i Prskalo, 2011).

Treće, polazeći od kineziološkog idealja čovjeka koji podrazumijeva dobro zdravlje, skladan razvoj i održavanje čovjekovih osobina i sposobnosti, kao i usavršavanje znanja neophodnih za djelotvoran život i rad u suvremenom društvu, valjanim tjelesnim vježbanjem može se smatrati samo ono kojem je cilj unapređenje zdravlja čovjeka, optimalan razvoj njegovih osobina i sposobnosti, usvajanje teorijskih i motoričkih znanja važnih u svakodnevnom životu i urgentnim situacijama, poboljšanje motoričkih postignuća i osiguranje primjerenih odgojnih učinaka (Findak, 2003).

Iz tako definiranog motrišta kineziologije na tjelesno vježbanje proizlazi i uloga tog odgojno-obrazovnog područja, a na taj način i uloga predmeta. Ona se očituje u tome da to odgojno-obrazovno područje, odnosno predmet, ima temeljnu važnost za skladan razvoj psihosomatskih karakteristika, za stjecanje i usavršavanje biotičkih motoričkih znanja i socijalnih motoričkih znanja, a poglavito onih koja proizlaze iz potrebe primjerenog i stalnog prilagođavanja novim radnim i životnim situacijama.

I četvrtto, to se od kineziologa s pravom traži i očekuje jer imaju velik utjecaj na antropološki status učenika. Štoviše, tako snažan utjecaj da se može pouzdano tvrditi da ne postoje ili su rijetke djelatnosti u kojima se u takvoj mjeri može utjecati na tako velik broj obilježja, osobina i sposobnosti kao što je moguće stručno vođenom nastavom tjelesne i zdravstvene kulture (čitaj: kineziološke kulture). To nije nerealno, naprotiv, ali pod uvjetom da se svim učenicima osigura takav rad uz pomoć kojeg će moći najbolje zadovoljiti svoje autentične potrebe (Findak, Mraković i Metikoš, 1997). Za ostvarivanje te zadaće potrebno je smišljeno i planski, uporno i sustavno stvarati i stvoriti uvjete, osobito putem nastave kineziološke kulture (čitaj: sadašnje nastave tjelesne i zdravstvene kulture). Zbog toga što je nastava jedini organizacijski oblik rada u kojem sudjeluju svi učenici i koja je potrebna svim učenicima.

Teorijske pretpostavke za uvođenje naziva kineziološka kultura

Ako se složimo s tim da prethodno naznačena pitanja predstavljaju dobru orijentaciju u traženju puteva koji bi dali odgovor na istaknuti naslov, onda ćemo se vjerojatno suglasiti i s tim da ih treba sagledati, ne samo s aspekta općenito prihvaćenih znanstvenih postignuća nego i s općeg kineziološkog gledišta prema kojem kineziološka kultura predstavlja ne mali izazov za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja.

Višekratno ili, točnije, višegodišnje problematiziranje promjene naziva predmeta tjelesna i zdravstvena kultura, odnosno uvođenje novog naziva kineziološka kultura prisutno je više od 10 godina, u čemu je poseban doprinos dao autor ovoga rada. Ilustracije radi dovoljno je prisjetiti se zaključaka s ljetnih škola kineziologa na kojima se problematika vezana uz primjenu naziva predmeta opetovano pojavljivala u završnim dokumentima spomenutih skupova. Uporno smo zaključke slali nadležnim institucijama koje su još upornije odgovarale da se još malo strpimo i tako sve do prije tri godine kada nam je prilikom usvajanja nacionalnog okvirnog kurikula rečeno da će se to definitivno riješiti prilikom izrade predmetnih kurikula?

S obzirom na to da se nalazimo, bar se nadamo, pred izradom predmetnih kurikula, procijenili smo da upravo sada treba ponovno aktualizirati promjenu naziva predmeta tjelesna i zdravstvena kultura u naziv kineziološka kultura.

Predložena promjena naziva ovog predmeta posljedica je spoznajno-teorijskog postignuća kineziologije, kao supstratne znanosti, kineziološke edukacije kao njezina primijenjenog područja i kineziološke metodike kao primijenjene znanstvene discipline.

Matičnost predloženog naziva predmeta u kineziološka kultura proizlazi iz kineziologije kao supstratne znanosti. Zapravo, radi se o terminološkoj sintagmi koja se sastoji od riječi kineziološka i riječi kultura. Pri tome riječ kineziološka upućuje ne samo na matičnost ovog predmeta, nego istodobno i na porijeklo njegova naziva, a riječ kultura bila je sastavnica i dosadašnjeg ili, još konkretnije, sastavnica je i sadašnjeg naziva ovoga predmeta.

Dakle sve upućuje na zaključak da se ovdje ne radi o formalnoj promijeni naziva ovoga predmeta, nego o suštinskoj promjeni s dalekosežnim pozitivnim posljedicama. U prilog tome dovoljno je, uz ostalo, ukazati na tri stvari.

Prvo, s obzirom na to da matičnost naziva svakog predmeta, pa analogno tome i predmeta kineziološka kultura treba, uz ostalo, osigurati uzajamni odnos općeg (kineziologije kao supstratne znanosti) i posebnog (Bežen, 2008) (kineziološke edukacije kao jednog od primijenjenih područja kineziologije, u što pripada i predmet kineziološka kultura), očito je da je s novopredloženim nazivom ovoga predmeta to i postignuto. To se, međutim, ne može ustvrditi za aktualni naziv ovog predmeta, tj. za tjelesnu i zdravstvenu kulturu. I ne samo to, činjenica je da se s novopredloženim nazivom ovoga predmeta osigurava poveznica između općeg i posebnog. Omogućava nam s jedne strane eksplicitnije definiranje ciljeva i zadaća ovoga predmeta pod nazivom kineziološka kultura, a s druge strane eksplicitnije definiranje sadržaja njegova programa. Dakle, sve upućuje na zaključak da ne možemo pobjeći od spoznaje prema kojoj matičnost predmeta kineziološka kultura predstavlja značajan doprinos u pogledu njegova još većeg utjecaja na antropološki status učenika.

Drugo, kada god se radi o nazivu bilo kojeg predmeta zapravo se u biti radi o jednoj povijesnoj kategoriji, odnosno o činjenici da se tijekom povijesti naziv predmeta mijenjao. Ta sudbina nije mimošla ni ovaj predmet, naprotiv, od vremena njegova uvođenja u školski sustav do današnjih dana, taj se naziv mijenjao više puta. Dovoljno je, ilustracije radi, podsjetiti da se samo u posljednjih pedeset godina mijenjao tri puta, tj. od fizičkog odgoja, preko tjelesnog odgoja do tjelesne i zdravstvene kulture. Dakako, da je svaki naziv ovoga predmeta, u razdoblju u kojem se koristio, odigrao svoju ulogu.

Sasvim je sigurno da je jedan od bitnih razloga relativno čestih promjena naziva ovoga predmeta u tome što do pojave kineziologije nije imao uporište u svojoj supstratnoj znanosti, odnosno u tome što je za potpuno etabriranje ne samo kineziologije kao supstratne znanosti nego i njezinih primijenjenih područja, uostalom, kao i za sve druge znanosti trebala proći određena vremenska distanca. Na sreću svih nas kineziologija je u nešto više od pedeset godina postala respektabilna znanost ne samo u nas nego i u svijetu. To, uz ostalo, zbog toga što kineziologijska znanost raspolaže svakim danom sa sve više informacija ne samo o vrijednostima kinezioloških aktivnosti nego i o načinima uz pomoć kojih se mogu provoditi pojedine kineziološke aktivnosti (Findak, Prskalo, Ružić i Šerbetar, 2005). Štoviše smatramo da su danas postignuća u području kineziologije na takvoj razini koja omogućava stvaranje preciznih modela izbora sadržaja, organizacije i realizacije vježbanja u svim područjima primijenjene kineziologije, uključujući i područje kineziološke edukacije, a na taj način i predmet kineziološka kultura (Mraković, Metikoš i Findak, 1998).

I treće, ako do sada nije promijenjen naziv ovoga predmeta u kineziološku kulturu, onda je to danas poslije više od pedeset godina postojanja kineziologije u Hrvatskoj ne samo važno nego i potrebno hitno učiniti! U prilog tome dovoljno je podsjetiti

se da sve što danas egzistira u tom području ima atribuciju naše supstratne znanosti, odnosno kineziologije! Tako se npr. kineziologija nalazi u nazivu; supstratne znanosti, matičnog fakulteta, znanstvenog polja, matičnog časopisa, dodiplomskog studija, poslijediplomskog studija, primijenjenih područja te znanosti, kolegija metodičke na matičnim i nematičnim fakultetima, završenih diplomanata, poslijediplomanata, doktoranata, domaćih i međunarodnih znanstvenih i stručnih konferencija koje se organiziraju u Hrvatskoj, nacionalnog saveza naših stručnjaka, kao i stručnih udruga koje egzistiraju širom Hrvatske. Poslije toga se samo po sebi postavlja pitanje: je li moguće da još uvijek naziv ovoga predmeta ne koristi sve komparativne prednosti koje ima, odnosno koje u sebi sadrži novopredloženi naziv ovoga predmeta kineziološka kultura?!

I osim toga što smo čvrsto uvjereni u to da je stručni sadržaj matičnosti svakoga predmeta važniji od njegova naziva, jednako smo tako još čvršće uvjereni u to da se ova povijesna šansa, tj. promjena naziva predmeta u kineziološka kultura jednostavno ne smije propustiti! Ne samo zbog toga što ne postoji ni jedan razlog da se to ne učini, naprotiv, već zbog toga što treba hitno, štoviše, što hitnije iskoristiti brojne komparativne prednosti koje svima donosi predloženi naziv predmeta, kineziološka kultura!

U prilog istaknutim tvrdnjama treba dodati i ovo. Jasno je da egzistencija određenog predmeta najmanje ovisi o njegovu nazivu, ali je točno i to da naziv predmeta nije nevažan! Naprotiv, ne samo zato što se može točno locirati područje njegova djelovanja nego i zato što se mogu obavijestiti neposredni i posredni sudionici odgojno-obrazovnog procesa o njegovim ciljevima i zadaćama, a na taj način i o njegovoj ulozi u ukupnom ostvarivanju ciljeva i zadaća škole kao cjeline. Nema sumnje da upravo o mogućem i potrebnom doprinosu svakog predmeta u realizaciji ciljeva, zadaća i programskih sadržaja škole ovisi, bar bi tako trebalo biti, ne samo položaj određenog predmeta u planu i programu škole nego i njegov status u odgojno-obrazovnom sustavu.

To nije nevažno, naprotiv, na to nas upozoravaju ne samo rezultati brojnih istraživanja (Hardman, 2002; Hatz, 2002), sve prisutnije promjene u sustavu odgoja i obrazovanja, poglavito u području školstva, nego i realna svakodnevница. Naime, u uvjetima kada škole imaju sve više autonomije, kada pred „vratima škole čeka“ svaki dan sve više novih predmeta, kada nažalost ima svaki dan sve manje djece, a to znači i potencijalnih učenika, kada se škole moraju „boriti“ da imaju dovoljno učenika, kada su zahtjevi roditelja i učenika za pohađanje što kvalitetnije škole sve prisutniji i drugo od odgojno-obrazovnog sustava u širem smislu, odnosno od škole u užem smislu, se s pravom očekuje i traži da pronalaze ne samo odgovore na te promjene nego i da ponude što bolja, odnosno najbolja rješenja (Hardman, 2008; Hopkins i Reynolds, 2005). To, uz ostalo, podrazumijeva da će vjerojatno biti sve manje tzv. sigurnih predmeta u nastavnim planovima i programima, „sigurnog“ broja sati po predmetu, pa shodno tome i sigurnih radnih mjesta. Naprotiv, treba računati na to

da će o satnici određenog predmeta ili, još konkretnije, o tome je li uopće potreban, koliko je potreban (čitaj: broj sati tjedno), sve više odlučivati njegovi neposredni participanti, a to su učenici i stručna tijela škole (direktno), roditelji i šira stručna javnost (indirektno). Naime, nedvojbeno je da će trebati ne samo njih nego i ostale sudionike koji su neposredno ili posredno odgovorni za sustav odgoja i obrazovanja uvjeriti da je određenom predmetu mjesto u nastavnom planu i programu škole, a najbolji način za to je da svaki predmet dokaže kakva je njegova uloga i doprinos u ostvarivanju ukupnih ciljeva i zadaća škole.

Dakle, kada je u pitanju promjena naziva ovoga predmeta, nije teško zaključiti da se ne radi o „igri riječi”, nego o „snazi riječi”, a na taj način o snazi poruke koja legitimno proizlazi iz predloženog naziva predmeta, a to je kineziološka kultura!

To je istodobno i izazov ne samo za prezentnu kineziološku teoriju i praksu, nego i za njezinu budućnost. Na taj način je, dakako, to izazov i za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja u „obitelj” u koju je kineziološka kultura primljena, dakako pod drugim imenom prije 140 godina. S obzirom na to da se ove godine obilježava 55. godišnjica osnivanja Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i 52. godišnjica etabliranja kineziologije kao supstratne znanosti, nema sumnje da bi promjena naziva ovoga predmeta bio najbolji poklon ne samo za sve što se do sada činilo i učinilo u području kineziologije nego i dobar poticaj za njezin dalji razvoj.

Što determinira kineziološku kulturu kao izazov za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja

Radi lakšeg razumijevanja i nadamo se kasnije uspješnijeg sporazumijevanja potrebno je, uz ostalo, ukazati na temeljne čimbenike koji u većoj ili manjoj mjeri determiniraju kineziološku kulturu kao izazov za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja.

Prvi proizlazi iz spoznaje prema kojoj kineziološka kultura (čitaj tjelesna i zdravstvena kultura) ima sve značajniju razvojno kompenzaciju ulogu u životu djece, učenika i mladih. Ta uloga s jedne strane proizlazi iz suvremenih uvjeta života i rada najmlađih i mladih koje, uz ostalo, karakterizira tjelesni inaktivitet, a s druge strane iz raznovrsnog utjecaja tjelesnog vježbanja na njihov rast i razvoj. Shodno tome, kompenzacionska uloga primjereno tjelesnog vježbanja, odnosno kvalitetne nastave kineziološke kulture očituje se u njezinu neutraliziranju negativnih posljedica hipokinezije kojima su djeca, učenici i mladi izloženi svakim danom sve više (Findak, 2012).

Ako tome dodamo podatak da nastava kineziološke kulture (čitaj: tjelesne i zdravstvene kulture) predstavlja jedino redovito tjelesno vježbanje tijekom tjedna za veći dio populacije učenika između 6 i 18 godina (taj se broj učenika iz godine u godinu povećava), onda je danas razvojno kompenzacionska uloga nastave kineziološke kulture (čitaj: tjelesne i zdravstvene kulture), još i veća (Kovač, Jurak i Strel, 2007).

To je istodobno odgovor svima onima koji razmišljaju, ponekad „tiho” sugeriraju ili zbog nedovoljne informiranosti predlažu da se nastava kineziološke kulture, odnosno

nedovoljan broj sati nastave kineziološke kulture (čitaj: tjelesne i zdravstvene kulture) može supstituirati provođenjem, odnosno uključivanjem učenika u izvannastavne ili izvanškolske tjelesne aktivnosti? To jednostavno nije moguće, jer je nastava jedini organizacijski oblik rada u kojem obavezno sudjeluju svi učenici. Štoviše, to je jedini organizacijski oblik rada koji je tematski, organizacijski, prostorno i vremenski zastupljen u planu i programu škole na svim razinama odgoja i obrazovanja, pa je i po prirodi stvari najsversishodniji dio odgojno-obrazovnog procesa (Findak, 2003). Ako tome dodamo da nastava (čitaj: sat kineziološke kulture) istodobno predstavlja temelj za uvođenje učenika u sve druge organizacijske oblike rada u ovom odgojno-obrazovnom području, onda je jasno da se ne može supstituirati ni s jednim drugim organizacijskim oblikom rada koji egzistira u ovom predmetu.

Drugo, međutim, i uz to što postoje teorijske pretpostavke za provođenje kvalitetne nastave, a to znači djelotvorne nastave kineziološke kulture, u postojećoj situaciji to nije moguće u cijelosti provesti, a temeljni je razlog neprimjeren broj sati nastave kineziološke kulture (čitaj: tjelesne i zdravstvene kulture).

Ovu tvrdnju temeljimo na znanstvenim istraživanjima prema kojima je djetetu predškolske dobi i učenicima mlađe školske dobi potrebno bar 3 sata tjelesnog vježbanja dnevno, ali ne kontinuirano, već kombinirano s odmorom i drugim tzv. nemšićnim radnjama. Učenicima srednje školske dobi potrebna su najmanje 2 sata tjelesnog vježbanja dnevno, a učenicima starije školske dobi po 1 sat tjelesnog vježbanja dnevno (Findak, 2009). Dakle, to bi djeci, učenicima i mladima trebalo osigurati u ime zadovljavanja njihove biološke potrebe za kretanjem, a na taj način i normalnog funkcioniranja organizma. Shodno tome dva sata nastave kineziološke kulture tjedno nije dovoljno! Naprotiv, s obzirom na to da prilikom tjelesnog vježbanja u organizmu dolazi do adaptacijskih promjena koje traju izvjesno vrijeme, te da njihovu trajnost osigurava samo sustavno tjelesno vježbanje, nastavu kineziološke kulture (tjelesne i zdravstvene kulture) treba provoditi u takvim vremenskim intervalima koji omogućuju da podražaji budu uvijek na razini koja uvjetuje adaptacijske procese. Naime, ako supraliminalno opterećenje uslijedi prekasno, organizam se vraća u prethodno, da ne kažemo u polazno stanje, što praktički znači da se pozitivne posljedice na jednom satu zbog preduge stanke jednostavno poništavaju (Mraković, 1994).

Treće, uz sve drugo što karakterizira vrijeme u kojem živimo zbog nedovoljnog kretanja, tjelesne aktivnosti, tjelesnog vježbanja javljaju se brojne zdravstvene tegobe kod gotovo svih kategorija stanovništva, a poglavito kod djece, učenika i mladih. Tako npr. rezultati znanstvenih istraživanja pokazuju da postoji generacijski trend rasta u visinu i povećanje tjelesne težine. Na temelju dobivenih rezultata može se zaključiti, kada se radi o tome čemu treba pripisati povećanje tjelesne težine, da je to više uvjetovano povećanjem balastne mase, a selektivnim padom mišićne mase. Uzrok tome je, uz ostalo, i nedovoljni mišićni aktivitet, a posljedice toga su trajne, od ravnih stopala, deformacije kralježnice, do poremećaja rada unutarnjih organa i organskih

sustava (Findak, 1999). Na temelju izloženog primjera, kao i drugih brojnih rezultata znanstvenih istraživanja, poglavito kada se radi o padu motoričkih i funkcionalnih sposobnosti najmlađih i mlađih, nedvojbeno proizlazi kada je riječ o djeci, učenicima i mladima, da se radi o osobama čije se zdravlje ne može poboljšati medikamentima, jer u njihovo osnovi nije medicinski, nego kineziološki problem!

Stoga se valja upitati: što ciniti i učiniti kako bi se postjeće stanje promijenilo ili, još konkretnije, kako bi se komparativne prednosti kineziološke kulture iskoristile u većoj mjeri nego do sada, a na taj način i njezin izazov za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja?!

Četvrto, radi mijenjanja postojećeg stanja na bolje dakako, uz dužno uvažavanje svih čimbenika koji direktno ili indirektno utječu na odgojno-obrazovni sustav, a kojih je uistinu svakim danom sve više, predlažemo da se za učenike mlađe školske dobi (od I. do IV. razreda osnovne škole), provodi svaki dan po jedan sat nastave kineziološke kulture (čitaj: tjelesne i zdravstvene kulture), za učenike srednje školske dobi (od V. do VIII. razreda osnovne škole) i za učenike starije školske dobi (od I. do IV. razreda srednje škole) po 3 sata tjedno, i to po mogućnosti svaki drugi dan.

I unatoč tome što istaknuti prijedlog predstavlja minimalni uvjet da se tjelesno vježbanje učenika mlađe, srednje i starije školske dobi provodi u granicama djelotvornog, on je istodobno u funkciji rasterećenja učenika. Naime, osiguranje navedenog broja sati nastave kineziološke kulture trebalo bi svim učenicima pomoći da lakše i bez štete za zdravlje svladaju ne samo velika intelektualna opterećenja tijekom dnevnog i tjednog rasporeda sati nego i da podmire barem elementarne biološke potrebe za kretanjem (Findak, 2012). I još nešto, ne manje važno, naprotiv, istaknuti prijedlog o broju sati nastave kineziološke kulture u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj u potpunom je suglasju s prijedlogom Europske unije. Naime, u točci 10. Rezolucije Europskog parlamenta u kojoj se govori o ulozi kineziološke kulture u obrazovanju, izrijekom se pozivaju sve članice da uvedu obveznu nastavu kineziološke kulture u trajanju od najmanje 3 sata tjedno (XXX EU, 2007).

Dopuštamo da navedeni primjeri nisu jedini koji upućuju na odgovor što to determinira kineziološku kulturu kao izazov za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja. Smatramo, međutim, da se i na temelju izloženih primjera može suditi ne samo o izazovu nego i o važnosti postignuća u kineziološkoj kulturi za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja.

Naime, ako su dimenzije antropološkog statusa u širem smislu i dimenzije zdravstvenog statusa, a putem tjelesnog vježbanja se može utjecati na čuvanje i unapređivanje zdravlja učenika (Findak, 1999), nije teško zaključiti da tjelesno vježbanje ima već danas, a može se pretpostaviti da će ubuduće imati još veći značaj ne samo za zdravlje nego i za život i rad učenika u suvremenom društvu. Kada se radi o najmlađima i mlađima to nije nevažno. Naprotiv, pogotovo ako ustvrdimo da će djeca učenici i mlađi koji danas polaze školu uistinu i živjeti i raditi u 21. stoljeću. Treba li veći izazov kineziološke kulture za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja?!

Zaključak

Na osnovi do sada izloženog sve upućuje na zaključak da je temeljna zadaća svakog predmeta, a na taj način i stručnjaka koji ga provodi, u ovom slučaju kineziologa, da ostavi „trag”. Taj tako potreban „trag” ostvarit će se utoliko prije ukoliko svakom sudioniku nastavnog procesa osiguramo najbolju odgojno-obrazovnu priliku. S kineziološkog aspekta najbolja odgojno-obrazovna prilika je ona koja maksimalno uvažava aktualno stanje antropološkog statusa učenika, njegove autentične potrebe, mogućnosti i interes i, dakako, aktualno stanje njegova zdravlja.

To istodobno predstavlja i jedan od temeljnih uvjeta ne samo za realizaciju ciljeva i zadaća ovog predmeta, tj. kineziološke kulture nego i njegova doprinosa u ostvarivanju ciljeva i zadaća škole, odnosno cjelokupnog sustava odgoja i obrazovanja. Shodno tome očekuje se prije svega od stručnjaka bez obzira kojoj znanosti ili struci pripadaju, kao i svih drugih koji mogu direktno ili indirektno dati svoj doprinos u što djelotvornijem rješavanju ponuđenih izazova kineziološke kulture za suvremenu teoriju i praksu odgoja i obrazovanja, da se uključe u njihovu realizaciju kako bi se njihove komparativne prednosti što brže iskoristile za dobrobit djece, učenika i mladih, a na taj način i za unapređenje teorije i prakse odgoja i obrazovanja.